

## VÝUKA ŽÁKA S ODLIŠNÝM MATEŘSKÝM JAZYKEM

Vlasta Řeřichová

Kropáčová, J. *Výuka žáka s odlišným mateřským jazykem*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2006. 136 s. + 25 s. příloh. ISBN 80-244-1511-9.

Autorka se soustředila na problém, který se stává s rostoucí migrací obyvatel a zvyšujícím se počtem cizinců žijících na našem území stále aktuálnější. Nešlo jí ale o pouhé popsání současného stavu či formulování obecných doporučení. J. Kropáčová se zaměřila především na analýzu faktorů ovlivňujících vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem a na základě výsledků kvantitativního a kvalitativního pedagogického výzkumu stanovila soubor konkrétních výchovných opatření, výukových postupů a požadavků na školní didaktické texty, jež by zvýšily úspěšnost výuky žáků s odlišným mateřským jazykem a přispěly k optimalizaci jejich učení.

Jedním z teoretických východisek práce je teorie bilingvismu, která je velmi zasvěceně objasněna s odkazem na řadu domácích i zahraničních odborných studií. Přesné vymezení používaných termínů je příznačné i pro další části publikace. V textu, přehledně strukturovaném do devíti kapitol, nechybí ani připomenutí nejvýznamnějších legislativních dokumentů upravujících vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem v České republice, zmíněny jsou rovněž některé dosavadní zkušenosti se vzděláváním těchto žáků na našem území.

Kvalitativní výzkum realizovaný především ve Spolkové republice Německo a na Slovensku sledoval vliv prostředí na osvojení vyučovacího jazyka žákem s odlišným mateřským jazykem, vztah učitele k tomuto žákovi, nároky na přípravu pedagoga, užívané výukové metody a organizační formy práce a způsob hodnocení. Kvantitativní výzkum zjišťoval postoje, názory, potřeby a požadavky českých učitelů týkající se výuky žáků s odlišným mateřským jazykem, přičemž výzkumný vzorek tvořili 103 respondenti z jazykově různorodých oblastí České republiky (především z Olomoucka, Zlínska, Českobudějovicka, Ostravska, Frýdecko-Místicka a z česko-polského příhraničí).

Publikace je určena především vysokoškolským studentům učitelských oborů, řadu cenným podnětů v ní ale zcela jistě najdou i pedagogové řešící celý komplex otázek spojených s výukou žáků, kteří přicházejí z jazykově odlišného

prostředí. Pro badatele zabývající se zkoumáním edukační reality mohou být inspirací také prezentované metody pedagogického výzkumu, vyčerpávající přehled použité odborné literatury a dalších zdrojů i precizně zpracované výsledky pedagogického výzkumu.

doc. PhDr. Vlasta Řeřichová, CSc.  
Katedra českého jazyka a literatury  
Pedagogická fakulta UP  
Žižkovo nám. 5  
771 40 Olomouc  
vlasta.rerichova@upol.cz